

2019-05-29
I2019/01685/D

Infrastrukturdepartementet

Verket för innovationssystem

101 58 Stockholm

Uppdrag att genomföra en förstudie för etablerandet av digitala innovationshubbar i Programmet för ett digitalt Europa för perioden 2021–2027

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Verket för innovationssystem (Vinnova) att genomföra en förstudie inför ett eventuellt etablerande av digitala innovationshubbar, enligt Europeiska kommissionens förslag om inrättandet av Programmet för ett digitalt Europa för perioden 2021–2027 (COM[2018]434) (nedan kallat Programmet). Förstudien ska utgå från att kostnader för ett etablerande av digitala innovationshubbar hanteras inom befintliga anslagsramar.

Uppdraget inkluderar att:

- uppskatta och beskriva vilka eventuella behov som finns av de uppgifter som en digital innovationshubb föreslås ska kunna utföra hos de i Programmet utpekade målgrupperna,
- kartlägga vilka aktörer som helt eller delvis kan, eller skulle kunna, utföra de uppgifter som en digital innovationshubb föreslås kunna utföra samt har, helt eller delvis, den nödvändiga organisatoriska och finansiella kapacitet som behövs enligt Programmet, samt
- analysera vad som är ett realistiskt och ändamålsenligt genomförande av de delar av Programmet som handlar om digitala

innovationshubbar under hela programperioden med utgångspunkt i ovanstående behovsanalys och aktörskartläggning med beaktande av:

- det existerande ekosystemet som relevanta aktörer verksamma i Sverige i dag utgör och eventuella brister i det relaterat till de behov som finns,
- de olika målgrupper som de digitala innovationshubbarna föreslås erbjuda tjänster till,
- möjligheten att täcka efterfrågan i hela landet på tjänster de digitala innovationshubbarna föreslås kunna erbjuda,
- möjliga synergier med andra föreslagna program i EU:s kommande långtidsbudget, särskilt Europeiska Regionala utvecklingsfonden och Horisont Europa,
- möjligheten att genom konsortium eller liknande organisatorisk samverkan knyta flera aktörer till en och samma digital innovationshubb och vilka fördelar respektive nackdelar ett sådant upplägg medför, och
- relationen mellan de digitala innovationshubbarna i Programmet och andra av kommissionen föreslagna relevanta initiativ, särskilt nationellt center för högpresterande datorsystem, nationellt samordningscentrum för cybersäkerhet och test- och experimentanläggningar för artificiell intelligens.

Vinnova får göra de prioriteringar som behövs, efter dialog med Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet och Näringsdepartementet).

Så länge regelverken för Programmet, Europeiska regionala utvecklingsfonden och Horisont Europe fortfarande förhandlas ska Vinnova utgå från kommissionens ursprungsförslag och anpassa arbetet sig till de förändringar i förslagen som rådet och Europaparlamentet enats om under uppdragets gång.

Det aktuella uppdraget svarar mot det behov regeringen ser av att samla in underlag särskilt kopplat till de digitala innovationshubbarna i Programmet.

Underlaget som uppdraget resulterar i kommer att bidra till processen att under 2020 utse en eller flera kandidater till kommissionen som digital innovationshubb i Sverige. Underlaget kommer också vara till nytta om fler digitala innovationshubbar ska etableras i Sverige under Programmens genomförande.

Vinnova ska genomföra uppdraget i samverkan med Tillväxtverket. Vinnova ska vidare i genomförandet av uppdraget föra en nära dialog med de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna och RISE Research Institute of Sweden AB, men också med andra relevanta myndigheter och aktörer såsom Post- och telestyrelsen, Vetenskapsrådet, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Myndigheten för digital förvaltning, Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige och Totalförsvarets forskningsinstitut. Vinnova ska beakta det uppdrag som Myndigheten för digital förvaltning har fått gällande öppna data och artificiell intelligens (dnr I2019/01416/DF).

Vinnova ska senast den 16 december 2019 redovisa uppdraget i en rapport till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet med kopia till Näringsdepartementet).

Skälen för regeringens beslut

Effektiva satsningar på innovation och digitalisering stärker den svenska konkurrenskraften och bidrar till sysselsättning samt ekonomisk, socialt och miljömässig hållbar utveckling.

Etableringen av digitala innovationshubbar kommer att utgöra en viktig del i Programmens genomförande att stötta den digitala omvandlingen av ekonomi och samhälle i Europa. För regeringen är det önskvärt att bygga vidare på existerande strukturer och utgå från behov och förutsättningar som råder i Sverige. Samtidigt kan det vara i svenskt intresse att de ambitioner som kommer från EU möts upp så att ett effektivt nyttjande av satsningarna möjliggörs.

Regeringen har inlett förberedelser för att genomföra Programmet.

Bakgrund

Kommissionen presenterade den 6 juni 2018 förslaget om ett inrättande av programmet för ett digitalt Europa för perioden 2021–2027. Programmet syftar till att stödja den digitala omvandlingen av ekonomi och samhälle i

Europa och se till att europeiska medborgare och företag kan dra nytta av fördelarna. Programmets föreslagna budget är 9,2 miljarder euro och omfattar de fem särskilda målområdena Högpresterande datorsystem, Artificiell intelligens, Cybersäkerhet och förtroende, Avancerade digitala färdigheter och slutligen Införande, bästa användning av digital kapacitet och interoperabilitet. Enligt förslaget ska ett nätverk av digitala innovationshubbar inrättas i medlemsstaterna och dessa föreslås ha en central roll i genomförandet av programmet, bl.a. genom främjandet av ett brett införande av avancerad digital teknik i näringslivet och i den offentliga sektorn. Minst en digital innovationshubb föreslås etableras i varje medlemsstat men på sikt eventuellt flera för att säkerställa en god geografisk spridning. Programmet är tänkt att komplettera och genomföras i synergi med andra instrument i EU:s kommande långtidsbudget, däribland Horisont Europa och Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Det finns möjlighet till delfinansiering av digitala innovationshubbar genom Horisont 2020 i nuvarande programperiod 2014–2020 och ett antal svenska aktörer har erhållit sådan finansiering. Redan existerande strukturer som liknar de digitala innovationshubbarna i Programmet finns således även om kriterierna för hubbarna i nuvarande programperiod, och de uppgifter de ska utföra, skiljer sig åt från de digitala innovationshubbar som föreslås etableras genom Programmet.

På regeringens vägnar

Anders Ygeman

Gustaf Molander

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Justitiedepartementet/SSK

Försvarsdepartementet/MFU

Finansdepartementet/BA

Utbildningsdepartementet/F

Näringsdepartementet/BI, EIN och RTL

Arbetsmarknadsdepartementet/A

Infrastrukturdepartementet/DF och US

Myndigheten för digital förvaltning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Post- och telestyrelsen

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige

Tillväxtverket

Totalförsvarets forskningsinstitut

Vetenskapsrådet

RISE Research Institute of Sweden AB